

Przegląd tygodniowy Ambasady RP w Dar es Salaam (26 stycznia - 1 lutego 2022 r.)

Tanzania. Nowa strategia rozwoju sektora sadownictwa. Strategia, która ma doprowadzić zwiększenia do roku 2026 wartości eksportu warzyw i owoców do miliarda USD rocznie, jest rezultatem prac *Tanzania Horticultural Association*. Dokument zakłada znaczne inwestycje w obszar hortykultury (głównie średnie i duże uprawy awokado, ananasa, marakui, mango i bananów), ale też szereg działań po stronie rządu w tym ułatwienia prawne i wsparcie dla eksportu. Taha zamierza zmobilizować środki w wysokości ponad 1 mln USD na pożyczki długoterminowe dla swoich członków i innych uczestników sektora, z przeznaczeniem na inwestycje w tym obszarze.

Komentarz: W sektorze upraw warzyw i owoców władze Tanzanii upatrują potencjał do tworzenia miejsc pracy, zwalczania ubóstwa - w szczególności wśród kobiet i młodzieży - i zwiększania zagranicznej wymiany handlowej. Jeśli chodzi o produkty rolne, oprócz zacieśniania więzi handlowych z Indiami i RPA, Tanzania celuje w rynek chiński (przede wszystkim: awokado) z 1,4 mld konsumentów. Do opracowania strategii przyczyniły się m.in. United States Department of Agriculture (USDA) oraz agencja rozwojowa USAID, a także Szwecja i UNDP, Trade Mark East Africa (TMEA) oraz TRIAS z Belgii, jak również partnerzy z Finlandii. Strategia przewiduje adaptację sektora do zmian klimatycznych i zapobieganie ich negatywnym skutkom poprzez włączanie w działalność ogrodniczą aspektów dot. zachowania zdrowego i zbilansowanego ekosystemu. W ramach nowej koncepcji nazwanej „inteligentnym rolnictwem dla klimatu” (climate-smart-agriculture, CSA) Taha planuje doprowadzić do pełnego urynkowania produktów od prawie 50 000 rolników oraz ponad 200 doradców, aby przekształcić działalność ogrodniczą w Tanzanii w praktyki proekologiczne i odporne na zmiany klimatu.

Tanzania inwestuje w sztuczną inteligencję (AI) i uruchamia specjalne laboratorium badawcze: Multidisciplinary Artificial Intelligence for Development of Africa's Anglophone Research Lab. Współgospodarzami trzyletniego projektu badawczego będą Uniwersytet w Dodomie (Udom) oraz Afrykański Instytut Nauki i Technologii Nelsona Mandeli (Nelson Mandela African Institution of Science and Technology, NM-AIST), a będzie on realizowany za pośrednictwem programu **Artificial Intelligence for Development in Africa** (Sztuczna Inteligencja na rzecz Rozwoju w Afryce, AI4D Africa - więcej informacji: <https://africa.ai4d.ai/about-ai4d/>), finansowanego przez Międzynarodowe Centrum Badań nad Rozwojem (IDRC) i Szwedzką Agencję Międzynarodowej Współpracy Rozwojowej (Sida). Akcja ma przynieść Tanzanii korzyści m.in. w zakresie rozwoju infrastruktury sztucznej inteligencji, opieki zdrowotnej, gospodarki cyfrowej oraz ochrony środowiska i rolnictwa. Wśród kluczowych zadań placówki badawczej znajdują się m.in. budowanie potencjału przez ekspertów szkoleniowych i innowacje, które ostatecznie dostarczą rozwiązań dla wyzwań stojących przed różnymi sektorami w kraju.

Komentarz: Rozwój w dziedzinie sztucznej inteligencji ma ułatwić Tanzanii transformację krajowego sektora produkcyjnego oraz budowanie dynamicznej

gospodarki cyfrowej i czerpanie z niej korzyści poprzez przekształcanie małych przedsiębiorstw w przedsiębiorstwa średnie i duże. Obecnie niektóre lokalne instytucje wykorzystują sztuczną inteligencję do diagnozowania chorób, monitorowania i zarządzania dziką przyrodą, a np. kopalnie wykorzystujące technologię do identyfikacji zmęczonych kierowców, którzy potrzebują czasu na odpoczynek, aby zapobiegać wypadkom. Spodziewany ze strony władz Tanzanii postęp technologiczny kraju niewątpliwie wymagać będzie ogromnych inwestycji i mobilizacji zasobów - potrzebna będzie m.in. wystarczająca liczba serwerów danych i bardziej niezawodne dostawy energii elektrycznej.

Tanzania/Burundi. **Tanzańskie Centrum Inwestycyjne (Tanzania Investment Centre, TIC)** przyjęło inwestorów z Burundi zainteresowanych tanzańskim sektorem rolnym i produkcyjnym. W ub. roku prezydent Tanzanii Samia Suluhu Hassan odwiedziła Burundi, a jednym z efektów tej wizyty jest budowa wytwórni nawozów organicznych w Nala, w regionie Dodoma, przez Intracom Fertilizer Limited, firmę z siedzibą w Burundi. Fabryka ma zostać uruchomiona w 2024 r. (dotychczas zrealizowano nieco ponad połowę prac) i produkować 600 000 ton nawozów rocznie. Intracom Limited zainwestuje w ten projekt 180 mln USD.

Tanzania. **Zanzibar i Niemcy oficjalnie odnawiają współpracę dwustronną na rzecz rozwoju i zobowiązują się do nowego zaangażowania m.in. w obszarze błękitnej gospodarki i zasobów wodnych oraz reformy ochrony zdrowia i sportu.** Niemcy mają wesprzeć m.in. tworzenie programu dot. powszechnego ubezpieczenia społecznego na Zanzibarze. Uroczystość odbyła się w pałacu prezydenckim (State House) na Zanzibarze 26 stycznia br., i uczestniczyła w niej [tut.](#) ambasador Niemiec.

Tanzania. **Minister energetyki January Makamba poinformował o zatrudnieniu przez rząd brytyjskiej firmy Baker Botts LLP jako doradcy transakcyjnego przy projekcie instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG).** Władze Tanzanii zapewniają, że ta międzynarodowa kancelaria prawnicza została wybrana w rygorystycznym i konkurencyjnym procesie przetargowym, który przyciągnął 64 wnioskodawców. Umowę po stronie Tanzanii podpisała *Tanzania Petroleum Development Corporation* (TPDC). Kancelaria Baker Botts LLP ma pomóc Tanzanii zakończyć rozmowy z międzynarodowymi firmami z sektora ropy naftowej w odniesieniu do mocno opóźnionej budowy zakładów LNG o wartości 30 mld USD.

Komentarz: *Decyzja władz Tanzanii spotkała się z krytyką ze strony niektórych ekspertów, którzy kwestionują m.in. uzasadnienie powołania zagranicznej firmy zamiast lokalnej. Władze jednak zapewniają, że poszukiwano nie porady prawnej, ale raczej konsultanta w dyskusjach na temat LNG, który miał stosowne umiejętności i doświadczenie. Zadaniem Baker Botts jest wyposażenie zespołu w większą wiedzę specjalistyczną, która pozwoli członkom zespołu wynegocjować lepszą ofertę dla Tanzanii w negocjacjach dotyczących LNG - bronią się władze Tanzanii. Potwierdza to wcześniejsze sygnały, że kluczowym problemem po stronie tanzańskiej w dotychczasowych negocjacjach dot. tego projektu był brak dostatecznej wiedzy eksperckiej, aby zweryfikować przedstawione oferty.*

Rwanda/Uganda. 31 stycznia br. Rwanda ponownie otworzyła posterunek graniczny Gatuna (Katuna), aby umożliwić łatwe przemieszczanie się między Rwandą a Ugandą. Granica Gatuna (Katuna) była nieaktywna przez prawie trzy lata po jej zamknięciu 28 lutego 2019 r. na znak protestu władz Rwandy przed sposobem, w jaki jej obywatele traktowani są w Ugandzie. Zgodnie z komunikatem władz Rwandy, otwarcie następuje po wizycie gen. Muhooziego Kainerugaba, starszego doradcy prezydenta ds. operacji specjalnych i dowódcy wojsk lądowych Ludowych Sił Obrony Ugandy w Rwandzie, wskazującej na istniejącą po stronie rządu Ugandy chęć rozwiązania problemów nadal istniejących pomiędzy tymi dwoma krajami.

Rwanda. Chińska firma Tailing Electric Vehicle uruchomiła montownię motocykli i pojazdów trójkołowych. Montażownia, zlokalizowana w strefie przemysłowej Gahanga w dzielnicy Kicukiro, rozpoczęła montaż, sprzedaż i serwis nowych pojazdów elektrycznych z napędem elektrycznym. Produkty firmy obejmują rower elektryczny, skuter elektryczny i trójkołowy pojazd elektryczny. Projekt ma przyczynić się do zmniejszenia globalnych emisji CO2 i promować zieloną gospodarkę.

Komentarz: Projekt ma wesprzeć Rwandę w przejściu na „zielony”, a zatem zrównoważony, czysty, wydajny, przystępny cenowo i opłacalny system transportu, oraz w realizacji celu zakładającego ograniczenie emisji dwutlenku węgla w sektorze transportu. Już w ubiegłym roku Rwanda uruchomiła pilotażowy projekt motocykli elektrycznych w stolicy Kigali, dla realizacji wizji gospodarki neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 roku. W mieście funkcjonuje już też system rowerów miejskich na zasadach podobnych jak np. w Warszawie, jednak liczba punktów wypożyczeni jest wciąż stosunkowo niewielka.

Rwanda. Wg nowowprowadzonych przez tutejsze władze przepisów, osoby niezaszczone przeciw Covid-19 nie będą mogły przebywać w miejscach publicznych ani brać udziału w wydarzeniach publicznych. Wcześniej, dla zatłoczonych obszarów i innych wybranych miejsc takich jak rynki, miejsca kultu, restauracje i bary, rząd Rwandy wprowadził przepustki dla osób zaszczepionych przeciwko Covid-19.

Komentarz: Prawie 7 mln Rwandyjczyków zostało w pełni zaszczepionych przeciwko wirusowi Covid-19, a 8,5 mln osób zostało częściowo zaszczepionych. Ponad 800 000 osób otrzymało również dawkę przypominającą. W kraju tym trwa intensywna kampania szczepionkowa - rząd Rwandy zachęca, by wszyscy obywatele i mieszkańcy przyjmowali szczepionki, w tym zastrzyki przypominające. Społeczeństwo Rwandy jest też zachęcane do częstego testowania się i pracy zdalnej przy jednoczesnym przestrzeganiu środków zapobiegawczych.

Malawi. Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Współpracy Międzynarodowej poinformowało w środę, że cztery osoby, które zostały powołane na stanowiska w zagranicznych misjach dyplomatycznych, nie zgłosiły się do pełnienia obowiązków w związku z problemami finansowymi resortu. Sekretarz do spraw

zagranicznych Bernard Sande oświadczył na forum parlamentarnej Komisji Nominacji Publicznych, że ministerstwo wyczerpało swój budżet i jest w trakcie pozyskiwania funduszy, aby umożliwić swoim dyplomatom wyjazd na placówki. Władze Malawi nie ujawniają, jakich kwot brakuje.